

Door het ministerie van EZ zijn een aantal brieven aan de tweede kamer gestuurd. Hierin staan de belangrijkste toezeggingen. Deze zijn hieronder samengevat.

Samenvatting Brief EZ 17 januari (kamerstuk 33529 nr 28)

Grootste onzekerheid over welk deel van de spanning zich ontleedt als aardbeving. Met name na vijf jaar. Nu voldoende duidelijkheid: komende drie jaar rekening houden met 4,1 en versnelling van 0,12g. 10% kans dat dat beiden groter wordt. Geen grote risico's vitale infra, wel een aantal dijken niet op orde. Sommige huizen gevaar op grote schade. Versterking nodig in het gebied.

- Bij wijziging productiestrategie weinig verschillen in aardbevingsdreiging binnen drie jaar (vertraagde reactie ondergrond). Daarna grote onzekerheden.
- Als GV swingveld blijft dan is 40 bcm min, anders 30 bcm.
- Nulscenario leidt tot afname van seismische dreiging met 38%.
- Per 17 januari 2014 overgaan op reductie produceren clusters rondom Loppersum (jan 1 miljard en rest van jaar 2 miljard m3)
- Tno komt met resultaten doorrekening compactie tgv 80% Loppersumreductie vooraf aan kamerdebat (100% reductie levert 31% minder compactie i.e. compactie is de drijvende kracht achter de aardbevingen).
- TNO komt met resultaten doorrekening compactie voor 6 scenario's D66: totale winning 40, 35 of 30 miljard m3 voor 0% productie Loppersum en 20% productie Loppersum. Gereed vooraf overleg met de Kamer.
- Nam gaat nu na wat het voorgenomen besluit tav productie in de jaren 2014, 2015 en 2016 betekent en wat de consequenties van de beperking bij Loppersum zijn ten aanzien de andere clusters.
- Periode 2014-2015-2016 gebruiken voor verder seismisch en geomechanische onderzoeken (en onderzoek naar de rol en gedrag noordelijke aquifers).
- Nieuw winningsplan juli 2016/besluit 1 jan 2017: onzekerheden mbt aantal en sterkte bevingen en daarbij behorende risico op lange termijn te reduceren.
- EZ laat door brede groep deskundigen een visie ontwikkelen over het bepalen van aardbevingsrisico's en de weging daarvan.
- Gasunie transport services bereidt investeringsvoorstel voor uitbreiding conversie-installaties op korte termijn tbv ministerie EZ (vergunningverlening en bouw rond 2020 gereed).
- Monitoren komende drie jaar schadeafhandelingsproces en proces mbt versterken gebouwen door Tccb
- Afspraak EZ met Provincie en gemeenten (ikv dialoogtafel) tot vorming van een professionele uitvoeringsorganisatie voor schade afhandeling. 30 jan 2014 advies van Wallage en Geel
- Verlenging benoeming de heer mr Leendert Klaassen met 1 jaar als onafhankelijk raadsman (mbt schadeafhandelingsproces).
- Instellen van onafhankelijke instantie mbt schadeherstel, in tussentijd zijn drie deskundigen aangesteld om met burgemeester en onafhankelijk Raadsman schrijvende gevallen te bekijken en beoordelen.
- EZ in overleg met L. Klaassen over bekendheid en bereikbaarheid.
- Nam stelt fonds in voor 'speciale situaties' (schrijvende gevallen) met plafond 15 miljoen euro.
- Nam stelt waardedalingregeling in en maakt deze uiterlijk 1 april 2014 bekend. Alleen geldig bij moment van verkoop en voor particuliere woningverkoop. Gaat in vanaf 25 januari 2012 (rapport SodM).

- Nam voert komende vijf jaar preventief bouwkundig versterkingsprogramma uit.
- EZ is in gesprek met NAM over de inzet van een professionele externe organisatie irt versterkingsprogramma.
- Er wordt een Economic board ingesteld om het ec pers van de regio te vergroten via invalshoek stimuleringsprogramma. Bestaat uit een aantal ondernemers.
- EZ werkt samen met de NAM door aan het herstel van vertrouwen in de regio.
- EZ zorgt dat de Eurocode 8, die in aardbevingsgevoelige gebieden kan worden toegepast, naar Nederlandse normen wordt omgezet.
- EZ is in overleg met de beheerders van de infrastructuur over de wijze waarop de aanbevelingen van Deltares zo snel en goed mogelijk uitgevoerd kunnen worden. Inzet om binnen drie jaar uit te voeren.

1 Samenvatting Brief EZ aan TK 6 mei 2014

- Voorlopige NPR medio 2014 voor nieuwbouw en verbouw
- NEN interim advies in voorbereiding ter overbrugging tot NPR gereed, publicatie medio mei inclusief notitie impact
- NAM stelt, als onderdeel van bestuursakkoord, stimuleringsregeling nieuwbouw op, contouren medio mei gereed.
- Continuering onderzoek waardedaling huizenmarkt per kwartaal en onderzoek naar invloed van fysieke schade aan woningen in waardeontwikkeling wordt in beeld gebracht.
- Eerste concept waardedalingsregeling wordt in overleg met dialoogtafel op een aantal punten aangepast voor 1 oktober:
 - a. Onderzoek naar grenzen van gebied (gemeentegrenzen beperkte betekenis)
 - b. Alleen bij verkoop (irt onverkoopbaarheid geldt cie bijzondere situaties)
 - c. Ook nog regeling voor bedrijfspanden nodig.
- 160 zienswijzen op ontwerp instemmingsbesluit. Definitieve besluit medio augustus 2014.
- Negende tranche Besluit uitvoering Crisis en herstelwet wordt aangepast zodat ook van toepassing op herstel, preventie en leefbaarheidsmaatregelen.

2 Samenvatting Brief EZ aan tk 8 juli 2014

Hoewel het kabinet het besluit heeft genomen om de gasinning in het meest risicovolle gebied fors te beperken, betekent dit niet dat de gevolgen van gaswinning voor de bewoners van de regio direct zijn afgenomen. Daarom vraagt het besluit ook om een snelle aanpak van maatregelen tot schadeherstel en –preventie, waardevermeerdering, vergroten van de leefbaarheid en verbeteren van het economisch perspectief.

- Uitwerking van maatregelen en acties die afgesproken zijn in het bestuurlijk akkoord via dialoog aan de Dialoogtafel (www.dialoogtafelgroningen.nl). (n.b. dialoogtafel adviseert, minister besluit)
- Uitvoeringsorganisatie (UOG) neemt regie op het herstellen, versterken en verbeteren van woningen en gebouwen in het risicogebied(drieslag); Uitvoeringsorganisatie (UOG) is NAM contracthouder maar heeft zelfstandige positie met eigen huisvesting, medewerkers en managementteam.

- Kaders UOG in overleg met dialoogtafel (complexe gevallen, cultureel erfgoed, lokale bouwbedrijven met leer/werkprogramma's, expertise); Onafhankelijk toezichtsorgaan UOG bestaande uit drie leden; Najaar besluitvorming inrichting, 1 januari 2015 van start.
- Najaar informatie over betere bereikbaarheid en zichtbaarheid onafhankelijk raadsman (opereert nu onder DLG dat eind 2014 ophoudt te bestaan).
- Commissie Bijzondere situaties vanaf 15 april operationeel, 57 gevallen aangemeld, 8 afgehandeld.
- 15 mei 2014 NEN interim advies van kracht (alleen nieuwbouw en verbouw).
- Eerste versie NPR voor nieuwbouw en bestaande bouw na de zomer 2014, inclusief toelichting op impact; Commentaar ronde NPR en daarna nieuwe update.
- NAM werkt regeling stimuleringsbijdrage voor nieuwbouw uit (10 miljoen)
- Per kwartaal overzicht monitoring huizenprijzen in de regio (risicogebied plus referentiegebieden) n.b. is exclusief gemeente Groningen.
- Na de zomer onderzoeksrapport invloed fysieke schade aan woningen op de waardeontwikkeling.
- Sinds 25 januari waardedalingregeling voor verkopers van een woning in Appingedam, Bedum, Delfzijl, Eemsmond, Loppersum, Slochteren, Ten Boer en Winsum. Methode wordt onafhankelijk getoetst.
- Eind 2014 evaluatie waardedalingregeling iom Dialoogtafel; 129 ontvankelijk aanvragen (17% verkochte huizen) waardedalingregeling, september eerste 50 een voorstel van de NAM.
- Vanaf 16 juni start versterken Eemskanaalkade door Waterschap Noorderzijlvest.
- Inventarisatie gaande door TenneT en Gasunie versterkingsmaatregelen van hun infrastructuur.
- Eind 2014 voortgang mbt werkgroep Dialoogtafel over spoor Leefbaarheid.
- Na zomer besluitvorming oprichting en bemensing Ec Board, najaar 2014 start
- Winning binnen gestelde kaders, eerste half jaar 36 aardbevingen (>1.0). In 2011, 2012 en 2013 over heel jaar respect 64, 51 en 78. KNMI analyseert en rapporteert indien voldoende data.
- NAM breidt monitoring uit en ontwikkelt vervolgstudieplan voor fundamenteel onderzoek naar gaswinning en aardbevingen (onderzoeksplan tweede helft 2014)
- Uitvoering test op werkelijk schaal van gebouwde woning eind 2015, herhaling test na reparatie.
- Klankbordnetwerkgroep en klankbordcommissie van (onafhankelijk) deskundigen volgen en becommentariëren onderzoeken. SodM, TNO, KNMI en Tccb zijn toehoorders.
- Alle 160 zienswijzen zijn beschikbaar via de website www.bureau-energieprojecten.nl; Eind augustus 2014 Nota van Antwoord en definitieve instemmingsbesluit.

Bijlage 1: meet en monitoringplan

- Vanaf november 2013 seismische opnemers in twee bestaande putten op 3 km.
- September 2014 start eerste van twee boringen naar 3 km voor definitieve plaatsing diepe opnemers. (lokalisering aardbevingslocaties)
- Begin 2014: plaatsing 10 GPS stations (meting bodemdaling)
- 1 juni-oktober 2014; plaatsing 59 boringen tot 200 m met seismische opnemers (lokalisering aardbevingslocaties, kennis opbouw ondiepe ondergrond);
- Feb-nov 2014; plaatsing 200 gebouwsensoren waarvan 20 publieke gebouwen die continu online zijn (versnellingen op aardoppervlak en funderingen).
- Verbeterplan voor ondergrondmodellen opgesteld, eerste resultaten eind 2014
- Rapportage en kaarten met berekende regionale risico's eind 2014

- Onderzoek stikstofinjectie (drukbehoud in gasveld) loopt.

Belangrijkste punten in chronologische volgorde

Augustus 2014

- Definitief besluit winningsplan
Nota van Antwoord op de zienswijzen via www.bureau-energieprojecten.nl kenbaar gemaakt. Beroep daarna mogelijk.
- Onderzoek schade en waardedaling van EZ gereed
Onderzoek door Ortec naar relatie schade aan woningen en waardeontwikkeling, in opdracht van EZ. Onduidelijk of dit ook gemeente Groningen betreft omdat hier de waardedalingsregeling niet van toepassing is en hier de waardedaling niet gemonitord wordt. Gemeente Groningen heeft 1275 schademeldingen (aug 2014).
- Besluitvorming Economic Board
Betreft inrichting en bemensing, advisering via dialoogtafel. Via Kamp toezegging dat ambtelijk advies wordt gegeven aan dialoogtafel om gemeente Groningen te betrekken.
- Eerste versie NPR aardbevingsbestendig bouwen gereed
NPR gaat vergezeld met toelichtende notitie over impact. Daarna vindt commentaarronde plaats en kan een tweede versie worden opgesteld. Eerste versie vervangt interimadvies NEN maar gaat ook over bestaande bouw. Geen verdere planning verstrekt door ministerie.

Najaar 2014

- Vaststelling waardedalingsregeling; 1 oktober
Concept waardedalingsregeling geldt vanaf 25 januari voor 8 gemeenten en alleen bij verkoop van woningen. Dialoogtafel heeft aangegeven dat gemeentegrenzen van beperkte betekenis zijn en dat er ook een regeling voor bedrijfspanden moet komen. Bij onverkoopbaarheid wordt verwezen naar commissie bijzondere situaties. Eerste 50 voorstellen van NAM van de 127 ontvankelijke aanvragen (17% van verkochte woningen) wordt in september verwacht.
- Besluitvorming Uitvoeringsorganisatie (najaar)
Betreft besluitvorming over de inrichting. De uitvoeringsorganisatie zal de regie voeren op herstellen, versterken en verbeteren van woningen (drieslag). Staat onder aansturing en verantwoordelijkheid van de NAM maar kent een zelfstandige positie (huisvesting, medewerkers, managementteam) en heeft een onafhankelijk toezichtsorgaan (3 leden).
- Start Economic Board (najaar)
Ontwikkeling van economisch versterkingsprogramma.
- Informatie positie onafhankelijk raadsman (najaar)
In tk is motie geweest over het versterken van de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de raadsman. Valt nu nog onder DLG (wordt per 1-1-2015 opgeheven).
- Start 2 diepe boringen (1sept)
Zijn boringen tot 3 km diepte die bijdragen tot een meer exacte bepaling van het hypocentrum. Kostbaar en langdurig project.
- Gereed 59 ondiepe boringen (oktober)

Zijn boringen tot 200 m diepte die bijdragen tot een meer exacte bepaling van het hypocentrum en de kennis van de bovengrond. Bij een aantal boringen zullen ook 'bevingen' gesimuleerd worden. Dit gaat in overleg met betreffende gemeenten en omwonenden.

- Onderzoeksplan fundamenteel onderzoek ondergrond NAM gereed. *Onderzoeksplan bestaat uit tientallen deelstudies die de risicoketen in beeld brengt. Diverse deelstudies worden nu aanbesteed.*
- Kwartaalrapportage waardedaling

Eind 2014

- Evaluatie waardedalingsregeling
- Rapportage regionale risico's gereed
- Eerste resultaten nieuwe ondergrondmodellen
- Voortgangsbrief minister aan TK oa. Over leefbaarheidsmaatregelen
- Plaatsing 200 gebouwsensoren gereed.

2015

- Einde contract onafhankelijk raadsman (februari 2015)
- Start Uitvoeringsorganisatie (1 jan 2015)
- Laboratorium test gebouwde woning (eind 2015)
- 2 diepe boringen gereed (november 2015)

2016

- Ontwerp winningsbesluit 2016 gereed (1 juli)
- Besluitvorming winningsbesluit 2016 (1 jan 2017)

Uit dialoogtafel

- Cie bijzondere situaties komt met notitie over de vorm waarin BS kunnen worden behandeld en afgehandeld. Tevens voorstel hoe met grenzen wordt omgegaan (najaar 2014). Verder per kwartaal voortgangsrapportage.
- Provincie maakt in overleg met gemeenten voorstel voor situaties op grensvlak privaat-publiek (doorzettingsmacht hh acties) (verslag 26 juni)
- Provincie werkt tijdelijke regeling waardevermeerdering verder uit (verslag 26 juni)
Regeling geldt in eerste instantie voor 9 gemeenten vanaf 25 januari.
- Onderzoeksraad Veiligheid komt eind 2014 met rapport
- D. Schorren, **5.1.2e** (GBB), E van Zuidam (veiligheidsregio) en **5.1.2e** (publieke partijen) zitten in begeleidingscommissie van meet en monitoringplan.
- Dialoogtafel organiseert themabijeenkomst over vergoeding nieuwbouw en verbouw ikv aardbevingsbestendig bouwen
- Dialoogtafel gaat klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren.
- Rapportage waterveiligheid (sept)